

GA ČR podpoří od ledna nové vědecké projekty za 4,7 miliard Kč

29.11.2024 - | Grantová agentura ČR

Všechny návrhy projektů prochází dvoufázovým hodnocením, které provádí výhradně špičkové české a zahraniční vědkyně a vědci. V odborných panelech a oborových komisích jich působí přes 500 a další tisíce badatelek a badatelů ze zahraničí vypracovávají oponentské posudky v druhé fázi hodnocení.

„Jsme rádi, že od příštího roku budeme moci financovat více nových vědeckých myšlenek než v letošním roce,“ řekl předseda GA ČR prof. Petr Baldrian. „Doufáme, že navyšování rozpočtu, a tedy i navyšování počtu podpořených projektů, bude pokračovat i v příštích letech, aby byl využit potenciál české vědy. Potenciál excelentních projektů v české vědě je nejen podle nás, ale i podle našich poradních orgánů podstatně vyšší.“

GA ČR nabízí soutěže pro vědkyně a vědce v různé fázi kariéry. Pro začínající výzkumnice a výzkumníky jsou určeny granty POSTDOC INDIVIDUAL FELLOWSHIP, díky kterým získají zahraniční zkušenosti. Druhou soutěží je JUNIOR STAR, která umožní dosáhnout vědecké nezávislosti na dosavadním týmu nebo školiteli. „Příští rok plánujeme vypsát soutěž Návratové granty. Ty budou určeny obzvláště pro rodiče s malými dětmi, kteří se po kariérní přestávce vrací k vědecké práci,“ doplňuje prof. Petr Baldrian.

Pro zkušené vědkyně a vědce jsou určeny vysoce výběrové granty EXPRO, které podporují rizikovější výzkum s vysokým potenciálem pro vědecký průlom. Mají za cíl také podpořit českou úspěšnost v prestižních soutěžích Evropské výzkumné rady (ERC). Nejvyužívanější soutěž Standardní projekty pak pokrývá celou šíři základního výzkumu. Vysokou přidanou hodnotu české vědě přináší financování Mezinárodních projektů, díky nimž mohou české vědkyně a vědci vést výzkum společně s týmy ze zahraničí.

Standardní projekty tvoří základ grantové podpory základního výzkumu v České republice. Od roku 2025 GA ČR podpoří 410 nových standardních projektů za 3,4 mld. Kč. Návrhy projektů s délkou řešení až tři roky mohou podávat všichni badatelé a jejich týmy bez ohledu na jejich věk a zkušenosti. Tento druh projektů je podporován již od roku 1993.

Soutěž POSTDOC INDIVIDUAL FELLOWSHIP (PIF) je vyhlašována ve variantě OUTGOING a INCOMING. První varianta umožní začínajícím vědkyním a vědcům absolvovat dvouletou zahraniční stáž, kde získají cenné zkušenosti v rané fázi své kariéry. Třetí rok tyto zkušenosti zúročí na českém pracovišti. Díky druhé větvi soutěže (PIF INCOMING) mohou zahraniční badatelky a badatelé působit na vědeckém pracovišti v ČR. Tato soutěž je využívána i pro návrat mladých českých vědkyň a vědců ze zahraničí. Celkově na tyto tříleté granty s počátkem řešení od ledna dosáhlo 30 začínajících badatelek a badatelů, kteří dokončili doktorské studium nejdéle před čtyřmi roky.

Cílem grantů EXPRO je vytvářet podmínky pro rozvoj excelentního výzkumu, nastavit standardy excelentní vědy a také napomoci překonat bariéry, které snižují úspěch projektových návrhů do vysoce prestižních evropských grantových soutěží ERC. Grantová soutěž EXPRO je vypisována již pouze v sudých letech. Od roku 2025 bude podpořeno celkem 15 nových projektů, na které připadne téměř 712 mil. Kč.

Granty JUNIOR STAR jsou určeny pro excelentní začínající vědkyně a vědce do 8 let od získání titulu

Ph.D., kteří již publikovali v prestižních mezinárodních časopisech a mají za sebou významnou zahraniční zkušenost. Díky pětiletému projektu s možností čerpat až 25 milionů Kč získávají možnost se vědecky osamostatnit a případně založit i vlastní výzkumnou skupinu, která může do české vědy přinést nová výzkumná témata. V roce 2025 začne řešit projekt 19 začínajících vědkyň a vědců. Na tyto projekty v příštích 5 letech poputuje více než 443 mil. Kč.

GA ČR momentálně spolupracuje s 11 zahraničními agenturami z celého světa, včetně americké National Science Foundation (NSF), tchaj-wanské National Science and Technology Council (NSTC), rakouské Austrian Science Fund (FWF), švýcarské Swiss National Science Foundation (SNSF), německé German Research Foundation (DFG) a dalšími. Výsledky těchto soutěží a výzev budou oznámeny po schválení zahraniční agenturou.

<https://gacr.cz/vyhlaseni-vysledku-2025>